

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ι'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 25 ΙΟΥΝΙΟΥ 1932

ΑΡΙΘ. 26

Η ΠΕΙΘΑΡΧΙΑ ΠΡΩΤΙΣΤΟΝ ΚΑΘΗΚΟΝ

Ἐάν παρὰ τοῖς Διαμαρτυρομένοις ἔλλειψη ἢ ἐνό-
της καὶ εἶναι τόσον αἰσθητὴ μάλιστα σήμερον παρ'
αὐτοῖς ἢ ἔλλειψις αὐτῆ, τὸ γεγονός τοῦτο δὲν εἶναι ἢ
τὸ ἄμεσον ἐπακόλουθον τῆς παρ' αὐτοῖς καταλύσεως
τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐθεντίας, τῆς πλήρους δηλονότι
ἀρνήσεως τῆς ἐπιβεβλημένης πειθαρχίας. Ἐκεῖνο δ'
ἀκριβῶς, ὅπερ κινεῖ πολλὰς ομάδας διαμαρτυρομένων
σήμερον εἰς τὰς ἐνωτικὰς τῶν σκέψεις καὶ προσπα-
θείας, εἶναι ἢ συναίσθησις τῆς ἀνάγκης τῆς ἐκ νέου
παραδοχῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐθεντίας, τοῦ κριτη-
ρίου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου θὰ ῥυθμίζεται ἢ ἀτο-
μικὴ συνείδησις τῶν πιστῶν.

Δὲν πρόκειται ὅμως ἐνναυθα νὰ ἐπεκταθῶμεν ἐπὶ
τῶν παρὰ τοῖς Διαμαρτυρομένοις συμβαινόντων. Τὸ
ἐνδιαφέρον δι' ἡμᾶς εἶναι ὅτι ἡμεῖς οἱ ὀρθόδοξοι ἔχο-
μεν διαφυλάξει ἓνα θησαυρὸν, τὸν θησαυρὸν τῆς
ἐκκλησιαστικῆς αὐθεντίας, τοῦ ὁποίου δὲν ἐκτιμῶμεν
πάντοτε τὴν ἀπόλυτον ἀξίαν. Τὸ θαυμαστὸν ἐν τῇ
περιπτώσει ταύτῃ εἶναι ὅτι τὸν θησαυρὸν τοῦτον διε-
φυλάξαμεν, παρὰ τὴν ἔμφυτον ἰσχυρὰν ῥοπὴν καὶ
προσῆλωσίν μας πρὸς τὴν ἀτομικὴν ἐλευθερίαν. Τὸ
δ' ἔτι θαυμαστότερον, ὅτι, ὅπως παρ' ἡμῖν, τοῖς ἀνα-
τολικοῖς, διεμορφώθη καὶ διεκρατηθῆ ἡ ἀρχὴ αὐτῆ
τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐθεντίας, εἰς οὐδεμίαν πίεσιν
τῆς ἀτομικῆς συνειδήσεως ἤγγε ποτε τοὺς πράγ-
ματι καὶ γνησίως ἐχομένους αὐτῆς. Ἐάν που πιερε-
τηρήθησαν ἢ παρατηροῦνται ἐκτροπαί, αὐταὶ ὀφεί-
λονται ἄλλοτε μὲν εἰς τὴν κακὴν τῆς ἀρχῆς ἐρμη-
νεύαν καὶ ἐφαρμογὴν, ἄλλοτε δὲ εἰς τὴν ἔλλειψιν γνη-
σίας ἐκκλησιαστικῆς συνειδήσεως.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο σημεῖον ἐνδιαφέρει ἡμᾶς πε-
ρισσότερον εἰς τὴν παρούσαν περίπτωσιν. Διότι κα-
καὶ μιμήσεις τῶν ἀλλαχού συμβαινόντων καὶ ξέναι
τελείως καὶ πρὸς τὸ ὀρθόδοξον πνεῦμα καὶ πρὸς τὸν
ἀνατολικὸν χαρακτῆρα προλήψεις δημιουργοῦσιν ἐνί-
οτε παρ' ἡμῖν δυσκολωτάτας συνθήκας διὰ τὴν ἀσκη-
σιν τῶν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν υποχρεώσεων Κλήρου

καὶ Λαοῦ. Ἄλλοτε ὑπερβολικαὶ κληρικοκρατικαὶ ἀν-
τιλήψεις, ὀφειλόμεναι εἰς ξένας ὁλως πρὸς τὴν Ἀνα-
τολὴν δυτικὰς ἐπιδράσεις, καὶ ἄλλοτε ἀσυγχώρητοι
λαϊκοκρατικαὶ προλήψεις, ὀφειλόμεναι εἰς ὑπέρμετρον
ὑπὲρ τῶν λαϊκῶν δικαιωμάτων ζήλον, μηδολω, δικαιο-
λογούμενον παρ' ἡμῖν, συντελοῦσιν εἰς τὴν παραλύ-
σιν, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, τῶν δυναμῶν τῆς Ἐκκλη-
σίας. Καὶ ἀναγκάζεται οὕτως ἢ Ἐκκλησία καθ' ἐκά-
στην ν' ἀσχολῆται περὶ ζητήματα, τὰ ὅποια, καίτοι
ἀποκτῶσι σοβαρωτάτην σημασίαν ἀφ' ἧς τεθῶσι, θὰ
ἦτο προτιμότερον ὅμως, ἐάν δὲν ἐτίθεντο εἰς τοὺς ση-
μερινούς καιρούς. Διότι αἱ σημεριναὶ περιστάσεις ἀπει-
τοῦσιν ἀπερίσπυστον καὶ ολοκληρωτικὴν τὴν μέριμναν
τῶν διακόνων τοῦ Ἐὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ διὰ τὴν
ἀντιμετώπισιν τῶν ἀνυπολογίστων κινδύνων, οἵτινες
ἀπειλοῦσι τὸ ποίμνιον, διότι καὶ ἀκάλυτοι «λυκοὶ βι-
ρεῖς» ἔχουσιν ἐνσκήψει κατ' αὐτοῦ καὶ κεκαλυμμενοὶ
ἐν αἰγείοις δερμάσιν.».

Ἡ πειθαρχία εἶναι τὸ πρῶτιστον καθῆκον, ὅπερ
ἔδει νὰ ἐμπνεῖ πᾶσαν ἐέργειαν ποιμένων τε καὶ ποι-
μαινομένων, ὅταν μάλιστα κοινῇ εἶναι ἀμφοτέρων ἢ
θέσις ἐνώπιον τῶν συνηπισμένων ἐχθρῶν. Ἐκ τῆς
συναίσθησεως ἀκριβῶς τῆς ἀνάγκης πλήρους καὶ
τελείας ἀποκαταστάσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας,
οπου τυχὸν ἔχει αὐτὴ κλονισθῆ, ὑψηγορευθησαν
πᾶσαι αἱ ἀποφασεῖς καὶ αἱ εὐχαὶ τοῦ Δ'. Συνεορίσθη
τῶν Ἐφημεριῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Διότι
εἰς πάντα ὑγιῶς σκεπτομενον εἶναι προφανῆς ἢ
ἀνάγκη τοῦ πληρεστέρου σεβασμοῦ τοῦ ἀρχίου πνεύ-
ματος, τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὴν διαφυλάξιν τοῦ ὁποίου
τόσοι καὶ τόσοι διεξήχθησαν σκληροὶ καὶ πολύμοχθοι
ἀγῶνες.

Ἡ μελέτη τῶν ζητημάτων, αἵνα, σχέσιν ἔχοντα
πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν, ἐπιγίγνηται ἐν τῷ Συν-
εδρίῳ, κατέδειξεν ὅτι ὄχι μόνον οὐδὲν τούτων ἐτί-
θετο διὰ πρώτην φοράν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν πλείστων
ἐξ αὐτῶν καὶ ὑποδείξεις εἶχον γινεῖν καὶ ἐντολαὶ εἶ-
χον δοθῆναι καὶ ἐγκύκλιαι ὑπάρχουσι, διὰ τῶν ὁποίων
ἔχει εἰς αὐστηρότατον ἐνίστε τόνον ἐρμηνευθῆ ἢ
θέλησις τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ μελέτη ἔπειτα νέων

τινῶν σημείων, ἅτινα προϋτάθησαν παρὰ τῶν εἰσηγητῶν διὰ τὴν καλλιτέραν διεξαγωγὴν τοῦ καθαρῶς ποιμαντικοῦ ἔργου τῶν ἐφημερίων, πρὸς ἕν πάντοτε προσέκοπτε πρόβλημα: Πῶς δηλαδή θὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ συμμόρφωσις πάντων πρὸς τὰς σχετικὰς ἀποφάσεις, καὶ ἂν ἔτι ἤθελεν αὕτη ἐπιβληθῆ ἑπισημως ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Ἀκριβῶς δὲ αὕτη ὑπῆρξεν ἡ πρώτη καὶ κυριωτάτη ἀπορία, τὴν ὁποίαν πολλοὶ διετύπωσαν καὶ διαρκουσῶν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου καὶ μετὰ τὸ πέρας αὐτῶν, ἦτοι ἂν θὰ ἐφαρμοσθοῦν πράγματι τὸ ἀποφασισθέντα.

Ἐὰν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν διαπορούμενων ὑπάρχῃ ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησιαστικὴ συνείδησις, τὸ ἐρώτημα εἶναι περιττόν. Οἱ ἀμφιβάλλοντες ὡς πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐφαρμογὴν τῶν καλῶν ἀποφάσεων, ἄς ἀρχίσουν, πρῶτοι αὐτοί, τὴν ἐπιζητουμένην ἐφαρμογὴν, χωρὶς νὰ ἀναμένωσιν ἐπισημοὺς εἰσηγήσεις περὶ αὐτῶν, ἐντολὰς καὶ κυρώσεις. Ἄφ' ἧς ὁμως τὰ προταθέντα θὰ λάβωσι καὶ τὸ ἐπίσημον τῆς Ἐκκλησίας κύρος, καθῆκον πάντων εἶναι νὰ πειθαρχήσουν.

Ἡ συζήτησις εἶναι καὶ δυνατὴ καὶ ἐπιτετραμμένη ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἐκκλησίᾳ, ἡ συζήτησις ὁμως πρέπει ν' ἀποβλέπῃ πάντοτε εἰς τὴν πραγματικὴν διαφώτισιν τῶν συζητουμένων θεμάτων καὶ νὰ ἐμπνέηται ἀπὸ τὴν εὐλαβικὴν διάθεσιν νὰ σταματήσῃ ἐνώπιον τῆς ἀληθείας, καὶ νὰ μὴ παρεμβάλλῃ προσκόμματα εἰς τὴν ἀσκησιν τοῦ καθήκοντος τῆς πειθαρχίας.

Ἡ ἐνότης, περὶ ἧς ἠύχето ὁ Κύριος ἡμῶν, δὲν εἶναι δυνατὴ εἰμὴ ἐν τῇ πειθαρχίᾳ εἰς τοὺς ἔχοντας τὸ θεῖον δικαίωμα τοῦ κυβερνᾶν τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ εἶναι ἀπὸ πάσης ἐπόψεως εὐχάριστον τὸ γεγονός ὅτι οἱ ἐφημέριοι τῆς πρώτης ἐπαρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δι' ὅσων ἀπεφάσισαν ἀποδεικνύονται ἔχοντες πλήρη συναίσθησιν τοῦ καθήκοντος τούτου, διὰ τὴν τήρησιν τοῦ ὁποίου ἐπεκαλεσθήσασιν, εἰς ἐνίσχυσιν τῆς καλῆς τῶν θελήσεως καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν ἀσπληρότητα τῆς προϊσταμένης τῶν ἀρχῆς.

ΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΗΡΥΞΕΩΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΕΦΑΛΟΥ

[2]

β) Ἡ πολιτικὴ σημασία τῆς ἔδρας
καὶ ἡ ἐξουσία τῆς ἐπιτοχῆς.

Δὲν ἐπιτετα ὁμως ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὅτι ἡ πολιτικὴ σημασία πόλεως ἢ ἐπαρχίας πινὸς ἀποτελεῖ οὐσιασθὴ ὄρον διὰ τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῆς εἰς αὐτοκέφαλον: Οὐδαμῶς. Ἡ πολιτικὴ σημασία ἢ ἐξέμφωσις πόλεως τινος ἐλαμβάνετο ἐπ' ὄψει ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τῶν πρεσβείων τῆς τιμῆς μόνον, τοῦτο ὁμως δὲν ἰσοδυναμεῖ

ποσῶς πρὸς τὴν ἀναγνώρισιν δικαιωμάτων πρὸς χαρραφῆτην τῆς τὸ ψιλὸν τιμητικὸν προνόμιον ἀπολαύσεως ἐκκλησίας. Συμπίπτει ἀληθῶς πόλεις καὶ πολιτικῶς διακρινόμεναι νὰ εἶνε καὶ ἔδραι Πρώτων ἢ Μητροπολιτῶν, προέδρων αὐτοκεφάλων ἐκκλησιῶν. Ἄλλ' ἡ τοιαύτη προτίμησις τῶν τοιούτων πολιτικῶν κέντρων ἐγένετο ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας οὐχὶ διὰ τὴν πολιτικὴν σημασίαν τῶν πόλεων τούτων καθ' ἑαυτὴν, ἀλλὰ διὰ καθαρῶς ἐκκλησιαστικὸν λόγον. Πράγματι, διὰ νὰ ἀρχίσωμεν ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀποστολικῆς ἐποχῆς, οὐδὲ πόρρωθεν δύναται νὰ ὑποθέσῃ τις, ὅτι οἱ ἀπόστολοι παρέμειναν ἐπὶ μακρὸν κηρύττοντες εἰς τὴν Ἀντιόχειαν, εἰς τὴν Ἐφεσον, εἰς τὴν Κόρινθον, εἰς τὴν Ρώμην διὰ τὴν πολιτικὴν σημασίαν τῶν πόλεων τούτων. Οἱ ἀπόστολοι ἔμειναν κυρίως ἐκεῖ, διότι ὁ πικρὸς πληθυσμὸς τῶν πόλεων τούτων παρεῖχεν ἔδαφος πρὸς προσηλυτισμὸν εἰς τὴν νέαν θρησκείαν εὐφροτάτον, ἀπαξ δ' ἐν αὐταῖς συνεπήγνυτο ἐκκλησία τις ἀκμάζουσα, ἀπὸ αὐτῆς ὡς ἀπὸ ἐστίας εὐχερῶς ἠδύνατο νὰ μεταλαμπαδευθῆ τὸ φῶς τῆς πίστεως καὶ εἰς τὰ πικρῶς μετὰ τῆς κεντρικῆς ταύτης πόλεως ἐπικοινωνοῦντα χωρία καὶ δευτερευοῦσας πόλεις. Ἄλλὰ καὶ κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους ἐὰν συνέβῃ νὰ προτιμηθῶσι καὶ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας κέντρα πολιτικά, ἵνα ἐξυψωθῶσιν εἰς ἐκκλησιαστικά τοιαῦτα, τοῦτο ἐγένετο οὐχὶ διὰ τὴν πολιτικὴν σημασίαν τῆς πόλεως καθ' ἑαυτὴν, ἀλλὰ διότι αἱ πόλεις αὗται καὶ διὰ τὴν φυσικὴν αὐτῶν τοποθεσίαν καὶ διὰ τὸ πλήρες δίκτυον τῶν συγκοινωνιῶν καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐταῖς πιστῶν καὶ τὴν ἀκμὴν τῶν ἐνοριῶν καὶ τὴν θάλλουσαν ἐκκλησιαστικὴν κίνησιν καὶ ζωὴν, ἐπόμενον ἦτο ν' ἀποδειχθῶσι καὶ κέντρα ἐκκλησιαστικά. Βεβαίως τὸ κράτος ὡς κέντρο διοικήσεως τοιαύτας θὰ ἐξέλεγε πόλεις, ἐξ ὧν εὐχερῶς θὰ ἠσκειτο ἢ καὶ ἐπὶ τὰ ἀειώτατα σημεῖα τῶν ἐπαρχιῶν κηδεμονία τῆς διοικήσεως. Ἄλλ' ὅτι ἐν ταῖς πόλεσι ταύταις καθίστα εὐχερῆ τὴν πολιτικὴν διοίκησιν, τοῦτο παρουσιάζετο διευκολύνον καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν. Ἡ ἐπαφή τῶν ἐπαρχιακῶν ἐπισκόπων πρὸς τὸν ἐν τῇ κεντρικῇ πόλει ἐγκαθιδρυμένον ἐπίσκοπον διετηρεῖτο εὐχερῶς. Ἡ ἐν ἱεραῖς συνόδοις συνηνθήσεως καὶ ἀμοιβαία ἐπιτήρησις καὶ κηδεμονία καὶ ἡ ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνάντησις διευκολύνετο πλήρως. Ἐπὶ πλέον δὲ λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἐν τῷ κέντρῳ ἐκκλησία ἦτο πολυπληθεστέρα τῶν λοιπῶν, κατὰ φυσικὸν λόγον καὶ ἐκκλησιαστικὴ κίνησις ἐν αὐτῇ ζωηροτέρα ἀνεπτύσσετο καὶ πρόσωπα διὰ τὴν εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα ἀνάδειξιν καὶ ἱκανώτερα καὶ πολυαριθμότερα θὰ ἠπῆρχον. Ἐὰν δὲ λάβῃ τις ὑπ' ὄψει ὅτι τὸ συνοδικὸν σύστημα, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἐξ ἀφορμῆς τῶν τοῦ Πάσχα ἐριδῶν συγκροτηθεισῶν συνόδων¹, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ΑΖ ἀποστολ. κανόνος, παρουσιάζεται πρωϊμώτατα ἀνεπτυγμένον, δυνατόν τις ν' ἀντιληφθῆ, ποίαν σημασίαν ἐνεῖχε πρὸς ὁμοσπονδιακὴν οὕτως εἶπειν συνένωσιν τῶν κατὰ τόπους ἐπισκόπων διὰ σταθερὰς καὶ εὐχερῶς συγκροτήσεως συνόδων ἢ εὐκόλος συγκοινωνία μετὰ κεντρικῆς τινας πόλεως, πρὸς τὴν ὁποίαν, εἴπερ τινα καὶ ἄλλην, ἐκό-

1. Εὐσεβίου Ἐκκλ. Ἱστορία V, 23-24.

λώτερον θὰ ἠδύνατο νὰ συντρέξωσιν οἱ ἐπίσκοποι. Ὅταν δ' ἐπὶ πλέον προστεθῆ, ὅτι οἱ καθ' ἑκάστην ἐπισκοπὴν πιστοί, εἴτε ἔχοντες παράτονα κατὰ τοῦ οἰκείου ἐπισκόπου, εἴτε καὶ χηρευούσης τῆς ἐπισκοπῆς αὐτῶν εὐχερέστερον θὰ προσέφευγον πρὸς τὸν ἐπίσκοπον τοῦ κέντρου, εἰς ὃ συχνάκις καὶ διὰ τὰς ἄλλας αὐτῶν ὑποθέσεις συνέρρεον· εἶ δὲ καὶ οἱ διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ καταλλήλου κληρικοῦ διὰ τὴν πληροσῶσα χηρευούσης ἐπισκοπῆς ἢ ἐν τῇ κεντρικῇ πόλει ἐκκλησία ὡς πολυπληθεστέρα παρῆγε καὶ πολυαριθμοτέρους κληρικούς, διὰ δὲ τὴν ἐπιχώρῳσιν τῆς ἐκλογῆς καὶ τὴν χειροτονίαν ἀρτεῖτο ἡ παρουσία συνόδου ἐπισκόπων, κατανοεῖ πλήρως, τίνα κυρίως ὑπῆρξαν τὰ τὸ κέντρον τῆς πολιτικῆς διοικήσεως καὶ ἐκκλησιαστικῶν κέντρον ἀναδείξαντα. Ταῦτα δὲ εἶναι οὐχὶ ἡ πολιτικὴ σημασία τῆς πόλεως καθ' ἑαυτήν, ἀλλ' ἡ εὐχέρεια τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπαφῆς διὰ συγκροτήσεως συνόδων καὶ ἡ εὐκολία τῆς ἀμοιβαίας ἐπιτηρήσεως καὶ ἐπικοινωνίας καὶ ἀλληλοβοηθείας τῶν ἐπὶ μέρος ἐπισκόπων, δι' ὧν πάντων ἐξησφαλιζέτο ἡ πρόοδος καὶ περαιτέρω ἐξέλιξις καὶ ἡ ἀπόσποτος αὐτοδιοίκησις τῶν ἐκκλησιῶν.

Ὅτι δὲ ταῦτα οὕτως ἔχουσιν, ὑποδηλοῦται ὑπὸ τοῦ Θου κανόνος, τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὅστις ὡς λόγον, δι' ὃν «τοὺς καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν ἐπισκόπους εἰδέναι χρὴ τὸν ἐν τῇ μητροπόλει προσετώτα ἐπίσκοπον» προβάλλει «διὰ τὸ ἐν τῇ μητροπόλει πανταχόθεν συντρέχειν πάντας τοὺς τὰ πράγματα ἔχοντας» Ἐμφαίνεται ὡσαύτως καὶ ἐκ τοῦ ΙΖ κανόνος τῆς ἐν Κασθαγένῃ, καθ' ὃν ἐπιειράπη εἰς τὴν Μικριανίαν ἴδιον ἔχειν πρωτεύοντα «διὰ τὸ μακροδαπέξ». Ἀποδεικνύεται δὲ καὶ ἐκ διαφόρων ἐπὶ μέρος περιστατικῶν.

α) Ἐπὶ μέρος περιστατικά.

1α) Αἱ αὐτοκέφαλοι ἐκκλησίαι παρουσιάζονται διαμεμορφωμένοι πρὸς ἢ τὸ βυζαντινὸν κράτος ἀναλήβη τὴν προστασίαν τῆς ἐκκλησίας, κατ' ἐποχὴν δὲ καθ' ἣν ἡ ἐκκλησία ἐδιώκετο ἀπηνῶς ὑπὸ τοῦ κράτους. Ὁ ἕκτος κανὼν τῆς ὀλίγον μετὰ τοὺς διωγμούς συνελθούσης Α'. Οἰκουμ. συνόδου, ἐν τῷ ὁμοίῳ ἢ δικαιοδοσίᾳ τῶν αὐτοκεφάλων ἀρχιεπισκόπων, ἦτοι τοῦ Ἀλεξανδρείας, τοῦ Ρώμης, τοῦ Ἀντιοχείας καὶ τῶν ἄλλων ἐπαρχῶν, κηρύττεται ὡς στηριζομένη ἐπὶ «ἀρχαίων ἐθῶν», μαρτυρεῖ τοῦτο ἐμφανέστατα. Ἐὰν οὐχὶ καθαρῶς ἐκκλησιαστικαὶ ἀνάγκαι ἐπέβαλον τὴν ἀνύψωσιν τῶν μεγάλων πολιτικῶν κέντρων τῆς Ρώμης, τῆς Ἀλεξανδρείας, τῆς Ἀντιοχείας, τῆς κατὰ τὴν Παλαιστίνην Καισαρείας, τῆς Ἐφέσου, τοῦ Πόντου, τῆς Καρχηδόνος, τῶν Λουγδούνων, τῶν Μεδιολάνων καὶ εἰς τινος ἄλλης εἰς κέντρα ἐκκλησιαστικά, τὰ ὧθει ἢ τί ἠνάγκαζε τὰς ἀρχαίας ἐκείνας ἐκκλησίας νὰ «συμμορφῶνται πρὸς τὰς προτιμήσεις πολιτείας ἑχθρικῶς πρὸ ταύτας διακειμένης καθ' ἣς οὐδ' εἰς ἀπλὴν τινα ἐπαφὴν ἠδύνατο νὰ εὐρίσκωνται;

(β) Συνήθως ὑπὲρ τοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὅτι ἐν τῇ διαίρειται τῶν ἐκκλησιῶν περιφερειῶν δέον νὰ λαμβάνηται πρὸ ὀφθαλμῶν ὁ πολιτικὸς ὀργανισμὸς ἐκείνης χώρας, προβάλλονται οἱ κανόνες ΙΖ' τῆς Δ' Οἰκουμ.

Συνόδου καὶ ΑΗ' τῆς ἐν Τρούλλῳ¹. Προφανῶς ὁμοίως ἐν τοῖς κανόσι τοῖτοις γίνεται λόγος περὶ ἀνακτιζομένων καὶ καινιζομένων πόλεων, αἵτινες ἀπὸ ἀπλῶν οἰκισμάτων καὶ ἀγροικῶν ἀνεδεικνύοντο ὑπὸ τῶν αὐτοκρατόρων τοῖλαιμποροὶ πόλεις καὶ οὕτω ἀπὸ πτωχῶν ἐνοριῶν προεβιβάζοντο εἰς ἐπισκοπικὰς ἐδρας ἀποσπόμεναι τοῦ τέως κυριάρχου ἐπισκόπου. Ἡ ἐννοία τῶν κανόνων τυγχάνουσα καὶ ἐξ ἑαυτῆς δήλη, διερμηνεύεται οὕτω καὶ ὑπὸ πάντων τῶν ἐρμηνευτῶν τῶν κανόνων, μάλιστα δὲ ὑπὸ τοῦ Ζωναρά καὶ τοῦ Βαλσαμῶνος ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ ΑΗ' κανόνος τῆς ἐν Τρούλλῳ². Ὅτι δὲ ὁ ΙΖ' κανὼν τῆς ἐν Χαλκηδόνι δὲν δύναται ποτε νὰ ὑπονοῇ οὐδὲ πόρρωθεν τὴν ἔξαρσιν τῆς πολιτικῆς σημασίας πόλεως τινος ἐν τῇ διαίρειται τῶν ἐκκλ. περιφερειῶν ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ ΙΒ' κανόνος αὐτῆς, διὰ τοῦ ὁποῦ προσαγεύονται πρὸς τὰ δίκαια καὶ πρωτεία τοῦ κυριάρχου μητροπολίτου ἀπέναντι τοῦ διὰ πρεσβειῶν ψιλῆς τιμῆς τιμηθέντος διὰ βασιλικῶν γραμμῶν ἐπίσκοπον. Θὰ ἐκίνει δ' ἄλλως καὶ τὴν ἀπορίαν, πῶς, ἐὰν ἡ ἐν Χαλκηδόνι σύνοδος προὔτιθετο διὰ τοῦ ΙΖ κανόνος νὰ ἐξάρη τὰ πολιτικὰ κέντρα καὶ εἰς κέντρα ἐκκλησιαστικά, ἀθετεῖ αὐτὴ πρώτη τὸν ὑπ' αὐτῆς ὀρισθέντα κανὼνα ὑπάγουσα διὰ τοῦ ΚΗ' κανόνος αὐτῆς τοὺς τέως αὐτοκεφάλους ἐξάρχους τῶν διοικήσεων Ἀσίας, Πόντου καὶ Θράκης εἰς τὸν Κων)λεως, καθ' ὃν χρόνον αἱ πολιτικαὶ διοικήσεις παραμένουν ἀμετάβλητοι. Ὡς πρὸς δὲ τὸν ΑΗ' κανὼνα τῆς ἐν Τρούλλῳ θὰ ἠδύνατο πάλιν νὰ παρατηρηθῆ ὅτι καὶ ἡ σύνοδος αὕτη ὀρίσασα τελικῶς διὰ τοῦ ΑΣΤ κανόνος αὐτῆς τοὺς αὐτοκεφάλους θρόνους εἰς πέντε καὶ μὴ μνημονεύσασα ὀλοτελῶς τῶν ἐξάρχων τῶν ἄλλων διοικήσεων, ἀναγνωρίσασα δ' ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ ΚΘ' κανόνος ἴσα δικαιώματα πρὸς τὸν ἐξεωτημένον τῆς ἐδρας αὐοῦ πρόεδρον τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου, ἧτις οὐδέποτε ὑπὸ τοῦ κράτους εἶχεν ἀναδειχθῆ διοικήσις ἢ τοποτηρητεία, καταλύει ὀλοτελῶς τὴν ἀρχὴν, καθ' ἣν ταῖς πολιτικαῖς διοικήσεσι δέον νὰ συμμεταβάλλωνται καὶ αἱ ἐκκλησιαστικά.

(γ) Ἐὰν ὄντως ἡ πολιτικὴ σημασία πόλεως τινος καὶ καθ' ἑαυτὴν ἀπετέλει βᾶσιν τῆς ἐκκλησιᾶς χειραφετήσεως, ἡ τοιαύτη ἀρχὴ ἔδει νὰ τηρηθῆ ἀπαρεγκλίτως ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐκκλησιᾶς διαρρυθμίσεως. Πλεῖστα ὁμοίως περιπτώσεις παρουσιάζουσιν αὐτὴν σταθερῶς ἀθετουμένην, περιέργως δὲ ἠθετήθη καὶ ἐν τοῖς αὐτοκεφάλοις τῶν Σλαβικῶν ἐκκλησιῶν. Παραθέτομεν τοιαύτας τινὰς περιπτώσεις: Κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Οὐάλεντος διαίρεσιν τῆς ἐπαρχίας Καππαδοκίας, ὁ τῆς Δευτέρας Καππαδοκίας ἐπίσκοπος Τυάνων Ἀνθιμος «ἠξίου τοῖς δημοσίαις συνδιαρεῖσθαι» καὶ τὰ ἐκκλησιαστικά. Ἄλλ' ὁ μέγας Βασίλειος «τῆς παλαιᾶς εἶχετο συνηθείας καὶ τῆς ἐκ τῶν Πατέρων ἀνωθεν διαίρεσεως»³.—Κατὰ τὰς ὑπὸ Ἰου-

1. Μί λ α ς—Ἀποστολοπούλου Ἐκκλησιολογία σελ. 424.

2. Ρά λ λ η καὶ Πο τ λ ἡ Σύνταγμα Ἰ. Κανόνων τόμ. Β'. σελ. 392.

3. Γρηγορίου Ναζιανζηνοῦ ἐπιτάφιος εἰς τὸν Μ. Βασίλειον 58 Migne 36, 572.

στινιανοῦ γενομένης πολιτικᾶς διαιρέσεως τῶν διοικητικῶν αἰ ἐν Ἀφασσίᾳ καὶ Νεοκαισαρείᾳ πόλεις παραμένον παρὰ τὴν πολιτικὴν διαίρεσιν ὑπὸ ἓνα, τὸν παλαιὸν μητροπολιτικὴν, οὐδὲν γὰρ περὶ τὴν ἱεροσύνην αὐτῶν» ἐκαινίσθη¹. Ὁσαύτως ἐνωθεύθη τῆς Παφλαγονίας καὶ Ὀνοριάδος, καθ' ἃ καὶ διαιρέθησαν εἰς τέσσαρας τῶν δύο ἐπαρχῶν τῆς Ἀουενίας, «τὰ περὶ τὰς ἱεροσύνας, καθὰ πολλάκις εἰσῆκαμεν, μένειν κατὰ τὸ ποῦτος βυβλίον σῆμα, οὐδὲν οὐδὲ περὶ τὸ μητροπολιτικὸν δίκαιον. οἷδὲ περὶ τὰς χριστοναίας τοῦ ποσάγματος αὐσιβουένου ἢ καινισμένου»². Αὐτὴ ἡ ἱστορία τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραγμάτων τοῦ Ἰλλυρικοῦ προέκειται τρανότερον ἐκ δεξιῶν τῆς ἀνωτέρω ἀπετήσεως. Μιλονότι τὸ μὲν Ἀνατολικὸν Ἰλλυρικόν, τὸ προλαυβιάνον τὰς δύο διοικήσεις τῆς Λακίας καὶ Μακεδονίας, παρεχωρήθη ἤδη ἀπὸ τοῦ 379 ὑπὸ τοῦ Γρατιανοῦ ὡς δῶρον εἰς τὸν αὐτονότου τῆς Ανατολῆς Θεοδοσίον, τὸ δὲ Δυτικὸν Ἰλλυρικὸν προσηγορήθη εἰς τὸ κράτος τῆς Ἀνατολῆς μεταξὺ τῶν ἐτῶν 424 καὶ 437, ἐν τούτοις οἱ ἐπίσκοποι τῶν μεσῶν τούτων παρὰ τὰς ἐπανεπιλημμένους ἐκδηλωθείας προσηγορίας τῶν ἐν Κων)λει παραμένονσι προσηγορημένοι εἰς τὸν Ρώμης μέχρη τῶν εἰκονομαχικῶν ἐριδῶν³.

Π. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ

1. Νεαρά Ἰουστινιανοῦ ΚΗ κερ. β.
2. Νεαρά ΚΘ κερ. α καὶ ΛΑ κερ. β.
3. Οὕτω δὲ ἀπὸ 14 Ἰουλίου 421 νόμος τοῦ Θεοδοσίου Β'. δι' οὗ προσηγορήντο αἱ ἐπαρχίαι αὐταὶ καὶ ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὴν Κων)λιν δὲν ἐφηρομόθη κατόπιν διαμαρτυριῶν τοῦ πάπα Βονιφατίου. Ὅτε δὲ μετέπειτα ὁ τῆς πρώτης Ἰουστινιανῆς ἀρχιεπίσκοπος κηρύττεται αὐτοκέφαλος ὑπὸ τοῦ Ἰουστινιανοῦ γίνεται τοῦτο «κατὰ τὰ ὀρισθέντα ὑπὸ τοῦ ἀγίου Πάπα Βιγιλίου» (*Ιδε Βασιλικῶν βιβλ. V τίτλ. III κερ. ε. ἔκδοσις Heimbach, Lipsiae 1833 Τομ. Α' σελ. 134), χαρακτηρίζεται δὲ ὡς ἐπέχων τὸν τόπον τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς Ρώμης καὶ ὡς βικάριος τοῦ Ρώμης. Τὸν τίτλον τοῦ βικαρίου τοῦ Ρώμης φέρει καὶ ὁ Θεσσαλονίκης καὶ ἐν τῇ ΣΤ' οἰκουμ. συνόδῳ ὑπογράφονται μετὰ τοῦ τίτλου τούτου Ἰβάννης ὁ Θεσσαλονίκης βικάριος τοῦ ἀποστολικοῦ θρόνου Ρώμης καὶ ληγάτιος», Στέφανος ὁ Κορίνθου «ληγάτος τοῦ ἀποστ. θρόνου» καὶ ὁ Βασίλειος ὁ Γορτύνης τῆς Κρήτης «ληγάτος». (Mansi XI 640—641 καὶ 649).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΧΩΝ

Ἄριθ. Γνωμ. 531

Ὁ παρὰ τῆς Διευθύνσεως τῶν Θερησκευμάτων
Νομικὸς Σύμβουλος
Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν Θερησκευμάτων

Ἀποκρινόμενος εἰς τὸ διαβιβασθὲν μοι ἔγγραφο τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δι' οὗ ἐρωτᾶται ἐὰν οἱ μοναχοὶ ὑποχρεοῦνται εἰς παραγωγήν τῆς προσωπικῆς αὐτῶν ἐργασίας πρὸς ἐκτελέσειν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἔργων κατὰ τὸ ἄρθρον 382

τοῦ περὶ Δήμων Νόμου καί, συνεπῶς, ἐὰν ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἐργασίας αὐτῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 186 τοῦ αὐτοῦ Νόμου κλπ., ἔχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω τὴν ἐπ' αὐτοῦ γνώμην μου ἣ αὕτη ἀκολουθεῖ:

Τὸ ἄρθρον 382 καὶ ἐπομένως τοῦ Νόμου περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων προνοεῖ περὶ τῆς προσωπικῆς ἐργασίας πρὸς ἐκτελέσειν δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ἔργων. Ἐξ τῆν τοιαύτην ὑποχρέωσιν ὑποβάλλονται πάντες οἱ ἄρρενες οἱ συμπληρώσαντες τὸ ἴδιον ἔτος ἐγκαταστημένοι ὡς κάτοικοι εἰς τὸν δῆμον, τὴν κοινότητα ἢ τοὺς συνοικισμοὺς τοὺς ἀποτελοῦντας τὸν δῆμον ἢ τὴν κοινότητα. Ὁ νομοθέτης οὕτω ἀπέβλεψεν εἰς τοὺς κατοίκους ἄρρενας τοὺς ἐγκατεστημένους εἰς τὸν δῆμον, τὴν κοινότητα ἢ τοὺς ἀποτελοῦντας ταύτην συνοικισμοὺς. Οἱ μοναχοὶ ὅμως δὲν δύνανται νὰ καταταχθῶσιν ἐν τῇ χορείᾳ ταύτῃ, καθόσον οὗτοι ἐγκαταδιδούσιν ἐν τῇ Μονῇ τῆς μετνοίας αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἄρθρον 386 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ἐπιβάλλει τὴν ὑποχρέωσιν τῆς καταβολῆς εἰς τὴν κοινότητα τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἐργασίας εἰς τοὺς μὴ προσερχομένους νὰ ἐργασθῶσι, τοὺς μὴ θέλοντας δῆλον ἐξ ἐλευθερίας δουλήσεως νὰ ἐκπληρώσωσι τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἡμέσου παροχῆς προσωπικῆς ἐργασίας αὐτῶν. Ἐν προκειμένῳ ὅμως οἱ μοναχοὶ δὲν δύνανται νὰ παράσχωσι τὴν προσωπικὴν αὐτῶν ἐργασίαν, ἐκ κωλύματος ἀνεξαρτήτου τῆς βουλήσεως αὐτῶν, ἐκ τοῦ ὅτι δῆλον, κατὰ τοὺς κρατοῦντας κανόνας καὶ τὴν κειμένην νομοθεσίαν, δὲν δύνανται νὰ ἐξέρχονται ἐκ τῆς Μονῆς τῆς μετνοίας αὐτῶν. Ἀληθῶς δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 186 τοῦ Σ' Νόμου καὶ τὰς κατὰ καιρὸς ἐγκυκλίους Συνοδικὰς καὶ Ἰπουργικὰς, οἷα ἡ ὑπ' ἀριθ. 4064 καὶ 1110 ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν κρατοῦντων ἱερῶν κανόνων, ὧν ἀπρόσκλητον τὸ κῆρος καὶ ἡ ἰσχὺς, πᾶς μοναχός, ὡς ἀποταξάμενος τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ, ὅπως μόνον τῷ Θεῷ ἀρέσῃ, καθῆκον καὶ χρεὸς ἔχει νὰ διαμένῃ αείποτε ἐντὸς τῆς Μονῆς τῆς μετνοίας του καὶ μὴ ἐξέρχεται αὐτῆς, ἀνευ ὁμολογουμένως ἐπαιγούσης ἀνάγκης ἢ δι' ὑπηρεσίαν αὐτῆς τῆς Μονῆς, καὶ τοῦτο οὐκ ἂν ἑαυτοῦ, ἀλλ' ἀδεία τῆς προσετώσης Μοναστηριακῆς Ἀρχῆς καὶ ἐγκρίσει τοῦ Ἐπισκόπου.

Ἐφ' ὅσον συνεπῶς ἀδυνατοῦσιν οὗτοι νὰ ἐξέρχονται καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ περιβάλλου τῆς Μονῆς, δὲν δύνανται νὰ λογισθῶσιν ὡς ὑπαγόμενοι εἰς τὰς περὶ προσωπικῆς ἐργασίας διατάξεις, αἵτινες προϋποθέτουσι πλήρη τὴν ἐλευθερίαν τῆς κινήσεως τοῦ εἰς ταύτην ὑποχρέου.

Ο ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Χ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Σημειώσεις. Ἡ ὡς ἀνω γνωμοδότησις διαβιβάσθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17252 καὶ ἡμερομ. 17 Μαΐου ἐν. ἔπ. ἔγγραφου τοῦ κ. Ἰπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ Θερησκευμάτων, δηλοῦντος ὅτι ἀποδέχεται τὴν γνωμοδότησιν ταύτην.

ΔΙΑ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΑΜΒΩΝΑ
ΟΜΙΛΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑΣΜΑΤΑ

27

Ἡ Κλήσις.

(Β'. Κεφ. Ματθαίου — 3' Ἰουλίου)

Δεῦτε ὀπίσω μου...
(Ματθ. δ'. 19)

Ἡ πρόσκλησις, τὴν ὁποίαν ὁ Κύριος ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς τέσσαρας πρῶτους μαθητάς Του, κατὰ τὴν σημερινὴν εὐαγγελικὴν περικοπήν (Ματθ. δ'. 18-23), ἀπευθύνεται πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους. Ἰδῶμεν α') τὸ περιεχόμενον τῆς καὶ β') τὰς εὐκαιρίας. δι' ὧν ἡ κλήσις αὕτη ἔρχεται καὶ μέχρις ἡμῶν.

Α'. — «Δεῦτε ὀπίσω μου» εἰς τὰς τρεῖς αὐτὰς λέξεις περιλαμβάνεται ὁλόκληρον τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀτομικῆς σωτηρίας, διότι «Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσωμεν τοῖς ἔχνεσιν αὐτοῦ» (Α'. Πέτρο. β'. 21). Καὶ ἐπιθυμεῖ ὁ Κύριος νὰ δεχθῶμεν τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο «μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης», ἀλλ' ὅλων διόλου ἐλευθέρως καὶ ἀβιάστως: «ὅστις θέλει...» (Μαρκ. η'. 34).

Ἐκουσία ὑποταγὴ τῆς ἰδικῆς μας θελήσεως εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅπως ὑπέδειξε καὶ ἐπραγματοποίησεν αὐτὸ ἐν τῇ ζωῇ Του ὁ Χριστός, μίμησις, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, τοῦ Χριστοῦ. Τοῦτο εἶναι τὸ περιεχόμενον τῆς κλήσεώς μας. Καλούμεθα νὰ μιμηθῶμεν τὸ τέλειον πρότυπον τοῦ Θεανθρώπου, ὅστις «ἐγένετο ὑπὸ κτύπον μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ (Φίλιπ. β'. 8), καὶ νὰ σταυρώσωμεν καὶ ἡμεῖς τὸν «παλαιὸν ἡμῶν ἄνθρωπον» (Ἐφεσ. δ'. 22, Κολοσ. γ'. 9), τὸν ἄνθρωπον τῆς ἁμαρτίας.

Ἡ πρόσκλησις ἔρχεται κατ' εὐθείαν ἀπὸ Ἐκεῖνον, ὅστις ἐπραγματοποίησε τὸ ἰδανικόν, εἰς τὸ ὁποῖον μᾶς καλεῖ. Ὁ Χριστὸς ὁ ἴδιος καλεῖ μὲ τὸ θάρρος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀντλεῖ ἀπὸ τὴν πίστην τῆσιν τοῦ ἰδανικοῦ Του, μὲ τὸ ἴδιον θάρρος, μὲ τὸ ὁποῖον ἠρώτα, «τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας» (Ἰω. η'. 46), μὲ τὸ ἴδιον θάρρος μὲ τὸ ὁποῖον ἔλεγεν «ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου» (Αὐτοθ. 12 θ'. 15, ιβ' 46), «ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς» (Αὐτόθ. στ'. 48, 51), «ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ» (Αὐτόθ. ιδ'. 6), «ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ» (Αὐτόθ. ια'. 25)... Ζητεῖ νὰ ἀκολουθήσωμεν ὄχι χιμαιρικόν τι ἰδεῶδες ἀλλὰ μίαν πραγματικότητα, τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος ἔζησε καὶ τίθηται ὁ ἴδιος ἐμπρός, ὄχι οἰοσδήποτε ἥρωος ἢ διδάσκαλος, ἀλλὰ αὐτοῦ ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱὸς τοῦ Θεοῦ.

Καὶ τοῦτο, διὰ νὰ μᾶς κάμῃ μετόχους τῆς νίκης καὶ τῆς δόξης τῆς ἰδικῆς Του (Ἰω. ιζ'. 22).

Β'. — Οἱ τέσσαρες πρῶτοι μαθηταὶ εἶχον τὸ εὐτύχημα νὰ κληθῶσιν ἀπὸ τὸ ἴδιον τὸ στόμα τοῦ Θείου Λυτρωτοῦ καὶ «ἠκολούθησαν αὐτῷ» ἐγκαταλείψαντες καὶ πλοῖα καὶ τὰ δίκτυα καὶ τὸν πατέρα ἀκόμη. Ἐγνώριζον ἐκεῖνοι νὰ ἀποδίδωσιν εἰς ἕκαστον ἀντικείμενον ἀγάπης τὴν πρέπουσαν ἀξίαν καί, μόλις εἶδον τὸν Χριστόν, ἐπέισθησαν ὅτι εἰς Αὐτὸν ἀνῆκεν ὁλόκληρος ἡ ἀγάπη τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας.

Ἄλλὰ ἡ κλήσις, εἰπομεν, ἔρχεται καὶ μέχρις ἡμῶν

καὶ ἔχομεν καὶ ἡμεῖς τὰς εὐκαιρίας διὰ ν' δεχθῶμεν ἢ νὰ περιφρονήσωμεν τὴν κλήσιν τοῦ Θεοῦ.

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ περιμένῃ τις ὅτι θ' ἀκούσῃ τὴν κλήσιν εἰς ἐξαιρετικὴν τινα μόνον περίπτωσιν τῆς ζωῆς του. Οἱ πρῶτοι μαθηταὶ ἐδέχθησαν τὴν κλήσιν εἰς μίαν στιγμὴν παρὰ πολὺ συνήθη δι' αὐτούς, ἐνῶ ἤλθον οἱ μὲν, ἐν ᾧ ἐπεσκευάζον τὰ δίκτυα οἱ ἄλλοι. Ἡ κλήσις ἔρχεται εἰς οἰανδήποτε τῆς ζωῆς μας στιγμὴν καὶ εἶναι κατάλληλος διὰ νὰ τὴν δεχθῶμεν ἢ οἰαδήποτε τῆς ζωῆς μας στιγμή, ἀρκεῖ νὰ θέλωμεν νὰ προσέξωμεν εἰς τὴν φωνὴν τῆς.

Ἡ Ἐκκλησία δι' ὅλων τῶν εὐκαιριῶν, τὰς ὁποίας μᾶς παρέχει (Λατρεία, Μυστήρια, Κήρυγμα) ἢ συνείδησίς μας δι' ὅλων τῶν ἀποκρύφων δηγμάτων, διὰ τῶν ὁποίων μᾶς ὑπενθυμίζει τὴν ἐνοχίαν μας: τὸ φυσικὸν κακόν (θεομηνία, πτωχία, ἀσθένεια, θάνατος), τὸ ὁποῖον διαρκῶς μᾶς ὑπενθυμίζει τὴν μηδαμινότητά μας: ὁ πόνος, τὸν ὁποῖον ἀσθανόμεθα διὰ τὸν ἄχαριν καὶ σκληρόν, ἀνευ ἀποτέλεσματος, ἀγῶνα κατὰ τῆς ἁμαρτίας: ὅλα αὐτὰ εἶνε τὰ ὄργανα διὰ τῶν ὁποίων ὁ Χριστὸς μᾶς καλεῖ. «Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς» (Ματθ. ια' 29).

Εἰς τὰς στιγμὰς τῆς χαρᾶς μας, τῆς λύπης μας, τοῦ πόνου μας, τῆς εὐτυχίας μας, τῆς δυστυχίας μας, εἰς τὰς στιγμὰς τῆς ἐργασίας μας καὶ τῆς ἀναπαύσεώς μας, εἰς τὴν ἀτομικὴν μας ζωὴν, εἰς τὴν οἰκογενειακὴν μας ζωὴν, εἰς τὴν κοινωνικὴν μας δρᾶσιν, μᾶς παρουσιάζονται αἱ εὐκαιρίαι τῆς κλήσεως καὶ διὰ ποικίλων μέσων ἐπαναλαμβάνει καὶ πρὸς ἡμᾶς ὁ Χριστὸς τὴν ἰδίαν γλυκεῖαν καὶ παρηγόροον πρόσκλησιν: «Δεῦτε ὀπίσω μου».

Δὲν ὑπάρχει ὠραιότερον πρᾶγμα ἀπὸ τὸ νὰ πειθαρχήσῃ τις εἰς τὴν φωνὴν αὐτὴν καὶ νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τῆς ὑψίστης χαρᾶς καὶ τῆς καλήνης, τὴν ὁποίαν δίδει ἡ μίμησις τοῦ Θεοῦ προτύπου τοῦ Χριστοῦ. Σήμερον εἶπε ποτὲ ἔχομεν ἀνάγκη τῆς γαλήνης καὶ ἀναπαύσεως, τὴν ὁποίαν μᾶς προσφέρει δωρεάν ὁ Χριστός, ἐν τῷ μέσῳ τῆς τρικυμίας, τὴν ὁποίαν ἔχει ἐξαπολύσει ἐπάνω μας ὁ κόσμος. «Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ λέγει ὅτι πρᾶός εἰμι καὶ ταπεινός τῆ καρδία καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν» (Ματθ. ια'. 29).

E. Γ. Μ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ χρησιμότης τῶν Κατηχητικῶν σχολείων.

Πρωτοβουλία καὶ χορηγία τοῦ ἐνταῦθα συλλόγου ὀρθοδόξου ἐσωτερικῆς ἱεραποστολῆς «Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος» ὁργανώθη καὶ ἐφέτος γραπτὸς διαγωνισμὸς μετὰ βραβείων διὰ τὰ ἀνώτερα Κατηχητικὰ σχολεῖα Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, διεξαχθεὶς ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἀπάντησις εἰς ἐπιστολὴν φίλου ὁ ὁποῖος γράφει ὅτι πιστεῖν μὲν εἰς τὸν Σωτῆρα, ἀλλὰ δὲν θέλει νὰ ἔχη σχέσηον μετὰ τῆς Ἐκκλησίας». Πρὸς τιμὴν καὶ ἔπαινον τῶν διδασκάλων τῶν Κατηχητικῶν σχολείων τούτων δέον νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι

τά απαντήσεις, των όποιων τὰ καιρία σημεῖα ἀνε-
 γραφέν ἡ «Ζωή», εἶνε ἄξιαι πολλῆς προσοχῆς. Ἐκ
 μόνων τούτων ἀποδεικνύεται πόσον χρησιμὰ ἀπο-
 βαίνομεν τὰ Κατηχητικὰ σχολεῖα εἰς τὴν ὀρθόδοξον
 κοινότητα, ἵνα ἐπιπέδως ἀπεργάζονται θεολογι-
 κὰς πεποιθήσεις καὶ πόσον συνεκτικῶς χρονομετρικῶς
 καταρτίζουσι τὴν μέλλουσαν Ἐκκλησίαν.

Δὲν ὑπάρχει βάσις;

Ὁ Γλομπόσκοφ ῥώσως Καθηγητὴς κ. Ν. Γλουμπιακόβσκι, γνωστότατος καὶ εἰς τοὺς παρ' ἡμῶν θεολογικοὺς κύκλους ἐκ τῆς μετοχῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσπύνη χρονομετρικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν κίνησιν, ἐν ἀρχῇ αἰτιῶν ἐπὶ τὸν τίτλον «Θεμελιώδεις προδηλώσεις (Prolegomena) τῶν συνενοήσεων περὶ ἐνώσεως τῶν ἀγγλικανῶν μετὰ τῶν ὀρθόδοξων» δημοσιεύθητι πρό τιμος ἐν τῷ ῥωσικῷ περιοδικῷ «Φωνὴ τῆς Αἰθιοπικῆς Ὀρθοδ. Ἐπαρχίας», ἀποφαίνεται κατηγορηματικῶς ὅτι δὲν ὑπάρχει, τὸ γε ἴδον, βάσις πρὸς πραγματοποίησιν τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν Ὀρθόδοξον καὶ Ἀγγλικανικῆς. Κατὰ τὸν κ. Γλομπιακόβσκι, ἡ ριζικὴ πρὸς τοὺς ἀγγλικανοὺς διαφωνία ἔγκειται ἐν τούτῳ, ὅτι κατ' αὐτοὺς μὲν πᾶσαι αἱ ἱστορικαὶ ἐκκλησίαι περιέχουσι σχετικὴν ἀλήθειαν, μηδὲ μιᾶς ἐξ αὐτῶν οὐσῆς τῆς πραγματικῶς ἀληθοῦς, ἐνῶ ἡμεῖς θεωροῦντες τὴν ἡμετέραν Ἐκκλησίαν ὡς τὴν ὄντως ὀρθόδοξον ἀξιούμεν νὰ πληρώσωμεν τὸ ἐν οἰαδῆτιμι ἄλλῃ ἑλλείπον. Μόνον ἐπὶ ταύτῃ τῇ βάσει δυνάμεθα νὰ συζητῶμεν περὶ ἐνώσεως. Ἄλλ' εἰς τὴν ἔνωσιν ἐπιπροσθοῦσι καὶ ἄλλα οὐσιώδη κωλύματα ὅσον ἡ ἑλλειψὶς ὁμολογιῶν πανεκκλησιαστικῶν κύρους παρὰ τοῖς ἀγγλικανοῖς, διότι τοιαῦτα δὲν δύνανται βεβαίως νὰ θεωρηθῶσιν οὔτε τὰ «39 Ἀρθρα», οὔτε ἡ «Βίβλος Κοινῆς Προσευχῆς», ἐφ' ὅσον καὶ ἐν τῇ ἐσωτερικῇ καὶ ἐν τῇ ἐξωτερικῇ αὐτῶν ἐφαρμογῇ καλύπτουν ἐξ Ἰσου τὰς υἰάλλον ἀντιθετοὺς δογματικῶς ἐκκλησιαστικὰς τάσεις, κατευθύνσεις καὶ διακλαδώσεις, αἱ δ' ἐρημηγεῖαι αὐτῶν εἶνε ζῆμαίων τῶν ἀτομικῶν ἐκάστον ἀντικλήρων. Ἀκριβῶς δ' οὕτως ἦτο, κατὰ τὸν κ. Γλομπιακόβσκι, ὁ λόγος, δι' ὃν, μὴ ἐπαρχοῦσης βάσεως διὰ τὴν πραγματικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἔνωσιν, αὕτη ὑπὸ τῶν ἀγγλικανῶν νοεῖται τελειοποιουμένη ἐν τῇ ἐννοίᾳ οὐχὶ τῆς ἐνώσεως τῆς ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον, ἀλλὰ τῆς πρὸς ταύτην ἐνώσεως προσώπων ἀνηγόντων εἰς τὸν ἀγγλικανισμόν, ὅποτε, παρὰ τὴν τοιαύτην «ἔνωσιν», αἱ Ἐκκλησίαι, ὡς τοιαῦται, θὰ ἐξηκολούθουν δισταμέναι πρὸς ἀλλήλας, διότι ἡ ἔνωσις δὲν εἶνε ζήτημα πλειονοψηφίας ἢ μειονοψηφίας. Οὐδὲ καὶ ἐπαρχοῦσαι προβλέψεις ἐν τῇ ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ θὰ ἐδρασηθῇ ὠριωμένη σιγῆς πανεκκλησιαστικῆ ὁμολογία, ἥτις θὰ ἠδύνατο νὰ ληφθῇ ἐπ' ὅσιν ὡς βάσις καὶ ἀφετηρία ἐνωτικῶν συνενοήσεων, ἀν' ληφθῇ ἐπ' ὅσιν ἢ ἐν ταῖς ἀγγλικαῖς Βουλαῖς πρόσφατος τύχη τῆς τροποποιήσεως τῆς «Βίβλου Κοινῆς Προσευχῆς». Καὶ ὡς συμπέρασμα τῶν συλλογισμῶν τῶν περὶ τῶν ἐνωτικῶν συνενοήσεων ὁ κ. Γλομπιακόβσκι συνάγει τοῦτο, ὅτι «οἱ ὀρθόδοξοι ὀφείλομεν νὰ προτείνωσιν εἰς τοὺς ἀγγλι-

κανοὺς νὰ καταρτίσωσι αὐτῶν δογματικὴν καὶ κανονικὴν συμβολικὴν ἀσπύνην καθορισμένας ἔχουσαν τὰς διατετάσεις, ἡθροῦσαν τὸ κῆρος τῆς Ἐκκλησίας τῶν καὶ ἀπολείπει ἐλοχρωματικὴν διακρίσιν τῶς ἀτήκοντος εἰς τὴν ἀγγλικανικὴν ὁμολογίαν ἀπὸ τῆς ὄντως κατὰ τὸν παρὰ τὴν ἡμετέραν καὶ τὴν μέλλουσαν τῆς τοιαύτης συμβολικῆς αἱ μετὰ τῶν ἀγγλικανῶν συζητήσεις καὶ συμφωνίας ἡμῶν ἐπιβαλλόντων ἐβάσιμοι καὶ ἀσκήσι ἀπλά ὀφθαλμασκίαται...». Τὰς συνθήκας ἐφ' αἷς τελεῖ ὁ ἀγγλικανισμὸς καὶ κατ' ἑξ' διεξάγονται αἱ ἐνωτικαὶ συνενοήσεις, ὁ κ. Γλομπιακόβσκι χαρακτηρίζει ὡς «ἰσοπέδους» καὶ ἐπὶ τούτοις ὁμοῦ πρὸς τὸν καὶ ἕνας ἀνεκλήρωτον πάντα λόγον περὶ τῶν διενεστῶ τῆς ἐνώσεως τῆς ὀρθόδοξιας καὶ τῶν ἀγγλικανισμοῦ ἐν Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ ὅσας δηλοῖται βίαιως, χωρὶς οὐκ ἴσως βεβαίως καὶ ν' ἀποκλείη ἡς ἀποβλήσει τοὺς ἀμοιβαίαν κατανόησιν καὶ οὐχὶ πρὸς ἄλλὰς προφορικὰς συνομιλίας ὅποια αἱ τελεσταῖα ἐν Αἰγυπτῷ, οὐδὲ ἐν τῷ πνεύματι τῆς ἀδιαφορίας, ὅποια ἢ ἐπιτελεσθεῖσιν ἐν Βελιγραδίου κατὰ τὴν μετάδοσιν τῆς ὀρθόδοξον Ἐξχαριστίας εἰς Ἀγγλικανούς, ἥτις δὲν ἐπιτρέπεται.

ΧΡΟΝΙΚΑ
ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

- Ἡ Ἱερά Σύνοδος συνήλθεν εἰς δύο τακτικὰς συνεδρίας κατὰ τὴν λήξαν ἐβδομάδα.
- Ἐχορηγήθη τῷ Σεβ. Σύρου ἀδεια ἑξαήμερου ἀπουσίας δι' Ἀθήνας δι' ὑπηρεσιακὰς ὑποθέσεις.
- Ὡσαύτως τῷ Σ. Μαντινείας ἐχορηγήθη ἀδεια εικοσαήμερου ἀπουσίας δι' Ἀθήνας καὶ Λουτράκιον.
- Ἐπὶ ἐρωτήσεως Ἱεράρχου ἀν δύνανται ὁ κλητῆρ τῆς Μητροπόλεως αὐτοῦ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς εἰσπράκτωρ τῶν ἐνοριακῶν ναῶν, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάνθη ὅτι δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ διοριζόμενος καὶ ὡς εἰσπράκτωρ.
- Ἀπεφασίσθη ἵνα δι' ἐγκύκλιον ἀπαγορευθῇ ἡ ἀνάμειξις τῶν ἐργολάβων εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ναοῦ διὰ τὴν τέλεσιν μνημοσύνων ἢ κηδειῶν ἐν τῷ ναῷ, κανονίζεται δὲ τοῦτο ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου καὶ τῆς οἰκογενείας.
- Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάνθη ὅτι μία καὶ ἡ αὕτη σφραγίς θὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν ἰ. μητρόπολιν, διὰ τὸ μητροπολιτικὸν συμβούλιον, τὸ Ἐκκλητικὸν Δικαστήριον καὶ τὰ Τοπικὰ Συμβούλια τῶν ΟΔΕΠ καὶ ΤΑΚΕ.
- Ἀπελύθη ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς Σ. Ἱεράρχας ἵνα ὑποβηθῶσι τὸ ἔργον τοῦ ΟΔΕΠ.
- Ἀπεφασίσθη νὰ ἀποσταλῇ τῷ Ὑπουργεῖῳ Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων περίληψις τῶν ἐγγράφων τῶν Σ. μητροπολιτῶν Λαγκαδᾶ καὶ Σιδηροκάστρου περὶ τῆς πενίας τῶν ἐφημεριῶν τῶν χωρίων αὐτῶν καὶ τῆς ἀδυναμίας τῶν ναῶν πρὸς βοήθειαν αὐτῶν ὡς ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν δι' ἐκπαιδευτικούς σκοπούς.
- Διὰ Διατάγματος ἡ ἰ. μονὴ Κλειστῶν συνεχωνεῦθη εἰς τὴν ἰ. μονὴν Πεντέλης.
- Ἐχορηγήθη τῷ Σ. Καρδαμύλων ἀδεια ἑξαμηνιαίας ἀπουσίας ἐκ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ λόγῳ τῆς κλομισθείσης ὑγείας αὐτοῦ.

—Ἐπίσης τῷ Σ. Σουφλίου ἐχορηγήθη ἄδεια μηνιαίας ἀπουσίας δι' Ἀθήνας διὰ λόγους ὑγείας.

—Διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Σ. Κεφαλληνίας Ἡγουμένη τῆς ἱ. Μονῆς ἁγίου Γερασίμου ἢ μοναχὴ Ἀνυσία Παγουλάτου ἀντὶ τῆς παραιτηθείσης Ἀντωνίας Πανταζάτου.

—Ὡσαύτως διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Σ. Μαντινείας ὡς προσωρινή Ἡγουμένη τῆς ἱ. μονῆς «Καλτεζῶν» ἢ μοναχὴ Ἀγαθονίκη Ἀναγνωστοπούλου ἀντὶ τῆς παραιτηθείσης Εὐφημίας Βαρουξάκη, καὶ ὡς σύμβουλος ἢ μοναχὴ Εὐγενία Γιαννίτσου ἀντὶ τῆς διὰ λόγους ὑγείας παραιτηθείσης Πελαγίας Γιαννοπούλου.

—Διὰ Διατάγματος καθωρίσθησαν αἱ ἐνοριαὶ τῆς ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης.

—Διὰ Διατάγματος ἰδρύθη ἐνοριακὸς ναὸς ὁ ἐν Βαλανδορράῳ ἱ. ναὸς τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου τῆς ἱ. μητροπόλεως Παραμυθίας.

—Ἐχορηγήθη τῷ Σ. Φθιώτιδος εικοσαήμερος ἄδεια ἀπουσίας διὰ λόγους ὑγείας δι' Ἀθήνας.

—Διὰ Διατάγματος καθωρίσθησαν οἱ ἐνοριακοὶ ναοὶ τῆς ἱ. μητροπόλεως Χίου.

—Ἀπεστάλη τῷ Ὑπουργεῖῳ Παιδείας καὶ Θρασκευμάτων σχέδιον Διατάγματος περὶ χειροτονίας ἱερέων εἰς ἐνορίας παραμεθορίους καὶ ξηνοφώνους τῶν μητροπόλεων τῶν Ν. Χωρῶν πρὸς δημοσίευσιν αὐτοῦ.

—Παρεπέμφθη τοῖς Σεβ. Μυτιλήνης καὶ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας ἢ ὑπὸ τοῦ ἐπόπτου τῆς Ἐκκλησίας μουσικῆς κ. Κ. Ψάχου καταρτισθεῖσα ἔκθεσις μετὰ τοῦ σχετικοῦ Διατάγματος περὶ μουσικῆς καὶ ἱεροψαλτῶν πρὸς μελέτην.

—Διὰ Διατάγματος συνεχωνεύθη ἡ ἱ. μονὴ ἁγίας Τριάδος εἰς τὴν ἱ. μονὴν Κοιμήσεως Θεοτόκου τῆς ἱ. μητροπόλεως Νισαίου.

—Διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Δημητριάδος ὡς ἡγούμενος τῆς ἱ. μονῆς «Ξενίας» ὁ ἀρχιμ. Γαβριὴλ Κοκωτσάκης ἀντὶ τοῦ παραιτηθέντος Βενεδίκτου Παπανικολάου καὶ ὡς σύμβουλος ὁ Γαβριὴλ Μιχαλόπουλος.

—Διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μαντινείας ὡς ἡγούμενος τῆς ἱ. μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου ὁ Γερμανὸς Λάρος καὶ ὡς σύμβουλος ὁ μοναχὸς Πολύκαρπος Καρύμπακας.

—Ὁ ἐπὶ πεντηκονταετιᾶν ὄλην διακονήσας τῇ Θεολογικῇ Ἐπιστῆμῃ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἰωάννης Μεσολωρᾶς ἐξέδωκεν εἰς δευτέραν ἐκδοσιν βελτιωμένην, μετὰ εἰκονογραφιῶν, περιγραφῆν τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς Παλαιστίνης καθόλου. ὑπὸ τὸν τίτλον «ΓΗ ΑΓΙΑ». Ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐπιθυμοῦσα νὰ ἐπιβραβεύσῃ τὸν φιλοπονήσαντα τὴν ἐκδοσιν αὐτὴν καὶ φιλοτίμως ἐργαζόμενον Καθηγητὴν, παρεκάλεσε δι' ἐγκυκλίου τοὺς ἱεράρχας ὅπως μετ' ἐνδιαφέροντος μεριμνήσωσι διὰ τὴν εὐρυτέραν διάδοσιν τοῦ βιβλίου τούτου, ἐξ οὗ ἀσφαλῶς πολλὴ θὰ προκύψῃ ψυχικὴ ὠφέλεια τοῦ τε ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ.

—Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὸ ἐπιόν πανεπιστημιακὸν ἔτος ἐξελέγη ὑπ' αὐτῆς ὁ καθηγητὴς κ. Γρηγόριος Παπαμιχαήλ.

—Ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁφέλιμά τινα διὰ νὰ μελετῆ ἢ κατεχομένη νεολαία Ἀγρινίου» ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς καλλιστής «Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Ὀρθοδόξων Ἀγρινίου» τεύχος περιέχον ὠφελιμώτατα διὰ τὴν νεολαίαν ἠθικοθησκευτικά, κοινωνικά καὶ ἀπολογητικά ἀναγνώσματα καὶ

προσφερόμενον ὡς ἀναμνηστικὸν δῶρον ὑπὸ τοῦ δήμου Ἀγρινίου πρὸς τοὺς μετ' ἐπιμελείας καὶ καρποφόρος παρακολουθήσαντας τὰ μαθήματα τῶν ἐν Ἀγρινίῳ Κατηχητικῶν σχολείων μαθητὰς καὶ μαθητρίδας. Ἐκ τοῦ ἐν τῷ τεύχει τούτῳ δημοσιευομένου ἀπολογισμοῦ τῶν ἐν λόγῳ Κατηχ. Σχολείων, ἀτινα ἰδρύθησαν ὑπὸ τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Αἰτωλοακαρνανίας κ. Κωνσταντίνου καὶ λειτουργοῦσι κανονικῶς ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ συντηρούμενα ἐκ τῶν πόρων τοῦ «Γαμείου θεῖου Κηρύγματος» ὅπερ διατηρεῖται ὑπὸ τῶν ἐνοριακῶν ναῶν Ἀγρινίου καὶ ἐνισχύεται δι' ἐτησίαν ἐπιχορηγήσεως τοῦ δήμου, πληροφοροῦμεθα ὅτι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ λειτουργοῦσι 5 κατώτερα καὶ 2 μέσα καὶ ἀνώτερα Κατηχ. σχολεῖα, ὧν τὰ μὲν πρῶτα ἀριθμοῦσι 429 μαθητὰς καὶ 386 μαθητρίδας, τὰ δὲ δευτέρα 108 μαθητὰς καὶ 152 μαθητρίδας, ἤτοι τὸ ὅλον εἰς πάντα τὰ σχολεῖα ταῦτα φοιτῶσι 1075 μαθητὰὶ ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Τὰ μαθήματα ἐν αὐτοῖς ἐδιδάχθησαν ὑπὸ δοκίμων διδασκάλων, πρὸς τῇ διδασκαλίᾳ δ' ἐπεδιώχθη ὁ ἐθισμὸς τῶν μαθητῶν εἰς τὴν ἄσκησιν πάσης ἀρετῆς, μάλιστα δὲ τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς ἀγαθῆς ἀλληλεγγύης, οἱ δὲ διακριθέντες ἐβραβεύθησαν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δήμου δι' ἰδίου ἀναμνηστικοῦ δώρου. Ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1931—32 ὁργανώθη ἰδία τελετὴ ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος παρισταμένων τῶν ἱερέων τῆς πόλεως, τῶν δημοτικῶν, πολιτικῶν, καὶ στρατιωτικῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν ἀρχῶν, γονέων, κηδεμόνων καὶ πλήθους λαοῦ. Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐφορ. Ἐπιτροπῆς τῶν Κατηχ. Σχολείων ἐξέφρασε θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς τὸν ἰδρυτὴν καὶ προστάτην αὐτῶν σεβ. μητροπολίτην κ. Κωνσταντίνον, πρὸς τὸν δήμαρχον καὶ πάντας τοὺς συντελέσαντας εἰς τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν των, ὁ ἔφορος ἀνέγνω τὰ πεπραγμένα, καὶ ποιήματα καὶ διάλογοι ἀπηγγέλησαν. Ἐν κατακλείδι ὁ δήμαρχος ἐξέφρασε τὴν χαρὰν του διὰ τὴν ἠθικοθησκευτικὴν ταύτην διαπαιδαγώγησιν τῆς νεολαίας. Οἱ μαθηταὶ τῶν Κατηχ. σχολείων τῶν ἑλλοίων ἀλληλογραφίαν μετὰ μαθητῶν τῶν λοιπῶν ἐν Ἑλλάδι Κατηχητικῶν σχολείων πρὸς ἀνάπτυξιν πανελληνίου χριστιανικῆς γνωριμίας τῆς νεολαίας, ὁ δὲ σεβ. μητροπολίτης διώρισεν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκ γονέων πρὸς συστηματικὴν αὐτῶν διοργάνωσιν καὶ εὐσθυμον λειτουργίαν.

—Τῇ παρελθούσῃ ἐβδομάδι ἐν Πάτραις κατεδικάσθη Ἀναγνωστόπουλος τις ὄστις ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ἄναλος ἐξέδωκε καὶ ἐκυκλοφόρησεν ἀντιχριστιανικὸν βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Χριστὸς σὰ Χριστὸς, σὰ χριστιανὸς» μεστὸν χυδαίας ἀσεβείας κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Θεανθρώπου. Ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ ἐμνηύθη ὑπὸ τῆς ἐκεί «Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Ὀρθοδόξων» ὡς παραβιάζων τὸν νόμον 5060 περὶ προσβολῆς τῆς δημοσίας αἰδοῦς. Καὶ οἱ μὲν μάρτυρες τῆς κατηγορίας Σ. Κυριαζόπουλος, Π. Καλλιᾶφας, Π. Σαφαρῆς καὶ Ἀ. Παπαγεωργόπουλος ἐχαρακτήρισαν τὸ βιβλίον ὡς ὄντως ἀσεμον, προσβάλλον τὴν δημοσίαν αἰδῶ καὶ τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν καὶ προσέβησαν εἰς τὸ κοινὸν τὴν χειρίστην ἐντύπωσιν. Οἱ δὲ τῆς ὑπερασπίσεως Ι. Κορδάτος, Π. Πικρὸς καὶ Ι. Μελάς, γνωστότατοι κομμουνισταὶ, διετάθησαν ὅτι τὸ ἔργον εἴνε ἐπιστημονικὸν καὶ ἐξαιρετικὸν λογοτέχνημα, συντεταγμένον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς θεωρίας τῆς ψυχανάλυσεως. Τὸ δικαστήριον κατεδίκασε τὸν κατηγορούμενον εἰς φυλάκισιν

ΔΕΛΤΙΟΝ "ΕΚΚΛΗΣΙΑ,

Δ'ΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ
ΦΑΩΡΙΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Καθηγητής του Πανεπιστημίου

ΟΦΟΙ ΣΥΝΑΡΟΜΩΝ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΧ. 80. ΕΣΩΤ. ΦΡ. 80. ΑΞΕΡ. ΔΩΑ 1
ΜΩΦΩΝ ΚΑΙ ΜΩΦ. ΕΠΑΡΧΙΑΚΩΝ ΠΡΟΤΕΥΟΥΣΩΝ ΔΡΧ. 100
Μ'ΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΔΡΧ. 80. ΙΕΡΕΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΔΡΧ. 10
ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΟΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ ΔΡΧ. 90

Τὰ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἐμβάσματα δέον νὰ διευθύνωνται :

Σεβ. Μητροπολ. Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας κ. Κωνσταντίνου. Γραφεῖα Ἱ. Συνόδου. Πᾶσα δὲ ἐπιστολὴ ἀφορῶσα εἰς τὴν σύνταξιν δέον νὰ διευθύνηται :
Γραφεῖα «Ἐκκλησίας», Ἀρχιεπισκοπῆν.

2 1/2 μηνῶν, εἰς πρόστιμον 5.000 δραχμ. καὶ εἰς τὰ έξοδα τῆς δίκης καὶ τῆς καταστροφῆς τοῦ βιβλίου 2.000 δραχμίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ὁ Ἄπ. Βαρνάβας ἀναγράφει ὅτι ἐπὶ τῇ αἰτήσῃ τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὑπὲρ τῶν ἐκτοπισθέντων ἁρχιερέων καὶ λοιπῶν πρὸς τὸν Κυβερνήτην τῆς Κύπρου, οὗτος ἀνήγγειλεν αὐτῇ ὅτι ὁ σεβ. μητροπολίτης Πάφου εἶνε ἐλεύθερος νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Κύπρον. Τοῦτο πληροφορηθεὶς τηλεγραφικῶς ὁ σεβ. Πάφου παρὰ τῆς Α.Μ. ἀπήνησεν ὅτι ἐπανακάμπτεν ἐν πρώτῃ εὐκαιρίῳ.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

[Ἡ «Ἐκκλησία» ἐν τῷ τμήματι τούτῳ ἀναφέρει πᾶσαν νέαν βιβλίον, ἧς ἀντίτυπον ἀποστέλλεται πρὸς τὴν Διεύθυνσιν].

Θεοφίλου Βορέα, Τακτικῶ Καθηγητοῦ τῆς Φιλοσοφίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν : *Ἀκαδημεικά*, Τόμος πρῶτος, *Λογική*, Ἐν Ἀθήναις 1932.—Κατὰ τὰ πρό τινας προαγγελθέντα, ὁ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διαπρεπὴς καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφίας κ. Θ. Βορέας ἠξόξατο δημοσιεύειν τὰ *Ἀκαδημεικά* αὐτοῦ, ἧτοι τὰ ἅπερ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν διδάσκει μαθήματα, περιλαμβάνοντα πλὴν τῆς Λογικῆς, τὴν Ψυχολογίαν, τὴν Θεωρίαν τῆς γνώσεως, τὴν Ἠθικὴν, τὴν Αἰσθητικὴν καὶ τὴν Εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Φιλοσοφίαν. Ὁ παρῶν τόμος, περιλαμβάνων τὴν Λογικὴν, ἀποτελεῖται ἐξ εἰσαγωγῆς καὶ δύο μερῶν. ὦν τὸ μὲν πρῶτον ἐν δυοὶ τμήμασι πραγματεύεται περὶ τῶν ἐννοιῶν, τῶν κρίσεων καὶ τῶν συλλογισμῶν, τὸ δὲ δευτέρον ἐκτίθησι τὴν γενικὴν μεθοδολογίαν καὶ ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς μεθόδους τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεῦνης. Τὸ ἔργον, ἐφωδιασμένον ἐν τέλει καὶ διὰ πινάκων τῶν ἑλληνικῶν ὄρων, τῶν ἑξῶν ὄρων καὶ τῶν κυρίων ὀνομάτων, ἐν ταῖς τριακοσίαις πον σελίσιν περιλαμβάνει ἄριστον τὸ σύστημα τῆς Λογικῆς, συντεταγμένον δὲ μεθοδικῶτα καὶ μετ' ἐπιστήμης, ἀποτελεῖ ἄριστον κτῆμα τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς φιλοσοφίας ἄξιον τοῦ ὀνόματος τοῦ σοφοῦ αὐτοῦ συγγραφέως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

'Ι. Μητρόπολις Κρήτης

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Κρήτης προσκαλεῖ, δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 78 τοῦ κωδικοποιηθέντος Νομοῦ 5148, τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νομοῦ τούτου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν εἰς τὸ Γραφεῖον αὐτῆς τὰ ἀπαιτούμενα ἔγγραφα, προκειμένου νὰ γίνῃ ἡ ἀνακηρυξίς τῶν ὑποψηφίων ἱερέων, δια τὰς κενὰς θέσεις τῶν ἐφημερίων τῶν ἐπομένων ἐνοριῶν : 1) Βασιλειῶν Γεμένους, 2) Ἀχλαδός, 3) Ἄγιοι Κιλισσοῦν, 4) Κορφῶν, 5) Μονῆς—Καμαριῶν, 6) Σίββας, 7) Γάζι—Καβροχώρι, 8) Πετροκεφάλου, 9) Τυλίσσου τῆς ἐπαρχίας Μαλεβασίου, 10) Ἁγίου Βασιλείου, 11) Ἁγίων Παρασκιῶν, 12) Ἀϊτανίων, 13) Ἀστρακῶν, 14) Βυθειας, 15) Γερακίου, 16) Ζωφόρων, 17) Καλλονῆς, 18) Μεζῶν, 19) Καταλαναεῖου, 20) Καινουργίου Χωρίου, 21) Λιμένος Χερσονήσου, 22) Χουδεταίου, 23) Μελεσσῶν τῆς ἐπαρχίας Πεδιάδος, 24) Λαφανίου, 25) Τεφελίου, 30) κακοῦ Χωρίου, 27) Δαμανίων τῆς ἐπαρχίας Μονοφαταίου, 28) Βυρρικίων καὶ 29) Σκουρβουλῶν τῆς ἐπαρχίας Καινουρίου. Ἐν Ἡρακλείῳ τῇ 13 Ἰουνίου 1932. † Ὁ Κρήτης Τίτος.

'Ι. Μητρόπολις Ἄρτης

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 78—80 τοῦ ἀπὸ 6 Σεπτεμβρίου 1931 Διατάγματος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ Ἐνοριακῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων ἰσχυροῦσάν διατάξεων», καλουμέν τὸ δευτέρον ἤδη τοὺς βουλευμένους καὶ ἔχοντας τὰ νομίμα προσόντα νὰ καταλάβωσι τὰς κενὰς ὄργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημεριῶν τῶν ἐξῆς Ἱερῶν Ἐνοριακῶν Ναῶν : 1) Τοῦ Παντοκράτορος ἐν Ἄρτῃ, 2) τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἐν Ρεϊκοῖς 3) τῆς ἁγ. Κυριακῆς ἐν Κλειδίῳ, 4) τῆς Κοίμ. Θεοτοκοῦ ἐν Καταρακτῇ, 5) τοῦ Ἁγ. Γεωργίου ἐν Μαρκιναδί, καὶ 6) τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἐν Ἀνεμορρόχῃ. Ὅριζομεν δὲ πρὸς ὑποβολὴν τῶν σχετικῶν τίτησων τῶν ὑποψηφίων μετὰ τῶν κατὰ τὸ ἀρθρον 80 τοῦ ὡς ἄνω διατάγματος πιστοποιητικῶν προθεσμίαν μέχρι τῆς 15ης Ἰουλίου ἔ. ἔ. Ἐν Ἄρτῃ τῇ 16 Ἰουνίου 1932. † Ὁ Ἄρτης Σπυριδῶν.

'Ι. Μητρόπολις Λαγκαδῶν

Προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι διὰ τὰς κενὰς θέσεις ἐφημεριῶν τῶν Ἐνοριῶν Χρυσανγῆς, Μαυρούδας, Ἀνοιξιάς, Δρακουτίου, Λαϊνῶν, Ἁγίου Παντελεήμιου, Νέας Σαντας, Σάριζαλι, Ἀκροποταμιῆς, Μελανθίου, Κυθωνίων, Ἁγίου Βασιλείου καὶ Νικημηδειοῦ, προσκαλοῦνται οἱ ἔχοντες τὰ νομίμα καὶ κανονικὰ προσόντα καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἱερατεῦσωσιν ἐν αὐτοῖς, ὅπως, μέχρι τέλους Ἰουλίου ἔ. ἔ. υποβάλωσιν ἡμῖν τὰς ἐγγράφους αἰτήσεις των, μετὰ τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν συμφωνῶς τῷ Νομῳ. † Ὁ Λαγκαδῶν Γερμανός.

'Ι. Μητρόπολις Πατρέων

Προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι διὰ τὰς κενὰς θέσεις ἐφημεριῶν : 1) τοῦ ἐνταῦθα Ἱεροῦ ναοῦ Παντανάσσης, 2) τοῦ συνοικισμοῦ Ἄρρης Δήμου Πατρέων, 3) τῶν χωριῶν ἄνω Σαλμενίου καὶ Λοκανεῖου τῆς δῆμου Ἐρεννεῶν, 4) Ἄργας, ἄνω Σουδενεῖων, Καρραμεινεῖα, Ἀπιδεῶνος τ. δήμου Λήμης, 5) Μπαρδικώστα τ. δήμου Βριταίας, προσκαλοῦνται καὶ αὐτοὶ οἱ ἔχοντες τὰ νομίμα καὶ κανονικὰ προσόντα καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἱερατεῦσωσιν ἐν αὐτοῖς, ὅπως μέχρι τέλους Ἰουνίου ἔ. ἔ. τὸ βραδύτερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰς ἐγγράφους αἰτήσεις των μετὰ τῶν σχετικῶν πιστοποιητικῶν συμφωνῶς τῷ Νομῳ 5149 ἀρθρ. 78, 79. Ἐν Πάτραις τῇ 7 Ἰουνίου 1932. Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πατρέων